

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๓๙/๒๕๖๖

เรื่องพิจารณาที่ ๒๖/๒๕๖๖

วันที่ ๑๓ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { นายบัณฑิต พุ่มทิพย์ ผู้ร้อง
นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา ประธานรัฐสภา ผู้ถูกร้อง

เรื่อง คำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายบัณฑิต พุ่มทิพย์ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า การประชุมร่วมกันของรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๖ (ที่ถูกต้องคือ วันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๖) พิจารณาให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี เป็นครั้งที่ ๒ ระหว่างการประชุม มีสมาชิกรัฐสภาคัดค้านว่าการเสนอชื่อนายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์ เพื่อให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี เป็นการกระทำขัดต่อข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๔๑ ที่บัญญัติว่า “ญัตติใดตกไปแล้ว ห้ามนำญัตติซึ่งมีหลักการเช่นเดียวกันขึ้นเสนออีกในสมัยประชุมเดียวกัน เว้นแต่ญัตติที่ยังมิได้มีการลงมติหรือญัตติที่ประธานรัฐสภาจะอนุญาต ในเมื่อพิจารณาเห็นว่าเหตุการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป” โดยนายวันมูหะมัดนอร์ มะทา ประธานรัฐสภา (ผู้ถูกร้อง) ทำหน้าที่เป็นประธานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา มีคำสั่งให้ลงมติว่าการเสนอชื่อนายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์ เพื่อให้ที่ประชุมพิจารณาเป็นผู้สมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีอีกครั้งสามารถกระทำได้หรือไม่ ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา มีมติว่าไม่สามารถเสนอชื่อซ้ำได้ เนื่องจากเป็นการนำญัตติที่ตกไปแล้วและมีหลักการเช่นเดียวกันมาเสนออีก

- ๒ -

ในสมัยประชุมเดียวกัน ต้องห้ามตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๔๑ ทำให้การเสนอชื่อ เพื่อให้ที่ประชุมพิจารณาลงมติให้ความเห็นชอบเพื่อแต่งตั้งนายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์ เป็นนายกรัฐมนตรี ต้องยุติลง

ผู้ร้องเห็นว่าการเสนอชื่อนายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์ เป็นนายกรัฐมนตรี ไม่ใช่เป็นการเสนอญัตติ ทั่วไปตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๔๑ แต่เป็นการพิจารณาให้ความเห็นชอบ บุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ การกระทำของผู้ถูกร้อง เป็นการจงใจให้พรรคพวกของตนได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการที่มีได้เป็นไปตามวิถีทาง ประชาธิปไตยตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ การกระทำดังกล่าวมีลักษณะเป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพ เพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่ออัยการสูงสุดเพื่อร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำ ดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๖ แต่อัยการสูงสุดมิได้ดำเนินการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ ได้รับคำร้องขอ ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญขอให้วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ เพื่อมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องเลิกการกระทำที่มีลักษณะเป็นการได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการ ที่มีได้เป็นไปตามวิถีทางประชาธิปไตยตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

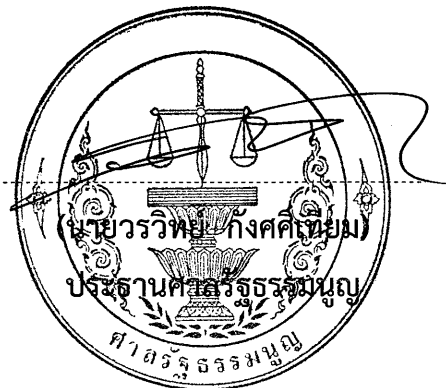
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลจะใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้าง การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมิได้” วรรคสอง บัญญัติว่า “ผู้ใดทราบว่ามีกรกระทำตามวรรคหนึ่ง ย่อมมีสิทธิร้องต่ออัยการสูงสุดเพื่อร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าวได้” และวรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่อัยการสูงสุดมีคำสั่ง ไม่รับดำเนินการตามที่ร้องขอ หรือไม่ดำเนินการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอ ผู้ร้องขอ จะยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ได้”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า การที่ผู้ถูกร้องทำหน้าที่เป็นประธานการประชุมร่วมกันของรัฐสภามีคำสั่งให้สมาชิกรัฐสภาลงมติในการพิจารณา

ให้ความเห็นชอบบุคคลเพื่อแต่งตั้งนายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์ เป็นนายกรัฐมนตรี อีกครั้ง โดยที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภามีมติว่าไม่สามารถเสนอชื่อเข้าได้ตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๔๑ เป็นการจงใจให้พรรคพวกของตนได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการที่มีได้เป็นไปตามวิถีทางประชาธิปไตยตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ การกระทำดังกล่าวมีลักษณะเป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง นั้น คดีนี้แม้ผู้ร้องใช้สิทธิยื่นคำร้องต่ออัยการสูงสุดแล้วเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๖ และอัยการสูงสุดไม่ดำเนินการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอก็ตาม แต่การพิจารณาว่าบุคคลใดจะใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง จะต้องปรากฏข้อเท็จจริงที่ชัดเจนเพียงพอที่แสดงให้เห็นถึงความมุ่งหมายและความประสงค์ถึงระดับที่วิญญูชนอาจคาดเห็นได้ว่าน่าจะทำให้เกิดผลเป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยการกระทำนั้นจะต้องกำลังดำเนินอยู่และไม่ห่างไกลเกินกว่าเหตุ เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องไม่ปรากฏข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพียงพอที่แสดงให้เห็นได้ว่าผู้ถูกร้องมีความมุ่งหมายและความประสงค์หรือกระทำการใด ๆ ที่น่าจะทำให้เกิดผลเป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

- ๔ -

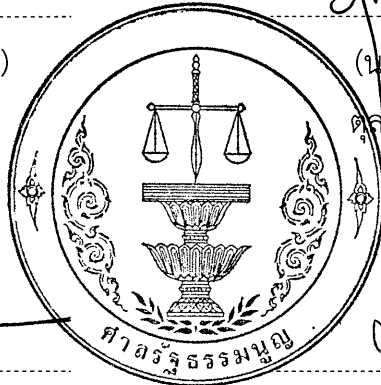
(คำสั่งที่ ๓๙/๒๕๖๖)

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุพห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฏโอมถต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ